

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09) koordinator za reformu javne uprave donosi

S M J E R N I C E

ZA PROVOĐENJE PRAVILA ZA KONSULTACIJE S JAVNOŠĆU U IZRADI PRAVNIH PROPISA U UREDU KOORDINATORA ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

Član 1.

(Predmet Smjernica)

Ovim smjernicama propisuju se procedure za organizaciju i provedbu konsultacija sa javnošću u procesu izrade pravnih propisa u Uredu koordinatora za reformu javne uprave (u daljem tekstu: Ured koordinatora) koji se upućuju Vijeću ministara BiH na usvajanje, te drugih akata koji ispunjavaju kriterije za konsultacije sa javnošću u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, 81/06 i 80/14 u daljem tekstu: Pravila) i ovim Smjernicama.

Član 2

(Svrha donošenja)

Svrha donošenja Smjernica je bolje razumijevanje i preciznije utvrđivanje procedura propisanih Pravilima, poboljšanje kvaliteta u izradi pravnih propisa i drugih akata, bolje razumijevanje učinka akata na okruženje, te lakša provedba obaveza koje proističu iz Pravila.

Član 3

(Načela organizacije i provedbe konsultacija sa javnošću)

Uvažavajući činjenicu da je unapređenje procesa konsultacija sa javnošću jedna od mjera reforme javne uprave, te da je Ured koordinatora kao ključna koordinirajuća institucija u procesu reforme obavezan da potiče provedbu reformskih mjera, proces konsultacija sa javnošću biće organiziran i vođen uz poštivanje sljedećih načela:

- a) Ured koordinatora će godišnje sačiniti i na svojoj web stranici objaviti spisak akata na koje će se primjeniti ove Smjernice, a koje će biti dio godišnjeg programa rada Ureda koordinatora, te koji će, osim akata koji se upućuju na usvajanje Vijeću ministara BiH, sadržavati i politike, te druge strateške dokumente koje priprema ili čiju pripremu koordinira Ured koordinatora, odnosno sve druge akte koje ispunjavaju kriterije za konsultacije prema Pravilima i Smjernicama.
- b) Konsultacije sa javnošću će biti organizirane u najranijoj mogućoj fazi pripreme akta i to na način da se osigura istinska rasprava, koja će doprinijeti poboljšanju kvaliteta akta.
- c) Ured koordinatora će u procesu pripreme konsultacija sa javnošću osigurati dovoljno pratećeg informativnog materijala, precizna pojašnjenja ponuđenih rješenja u aktima, te osmislitи najpodesniji način i dovoljno duge rokove za učešće u konsultacijama, da bi se osiguralo da zainteresirane strane daju istinski doprinos u formuliranju najboljih rješenja.
- d) Ured koordinatora će uz spisak akata koji su predviđeni za konsultacije u cilju poticanja procesa konsultacija, objaviti, u vidu informacije, popis propisa pripremljenih u okviru projekata finansiranih iz Fonda za reformu javne uprave, uz informacije o institucijama nadležnim za predlaganje tih akata Vijeću ministara BiH/vladama.

Član 4.

(Koordinator konsultacija)

- (1) Koordinator za reformu javne uprave rješenjem će imenovati koordinatora za konsultacije najkasnije u roku od 30 dana od stupanja na snagu Smjernica.

(2) Ime i prezime koordinatora za konsultacije i njegovi kontakt podaci biće objavljeni na web stranici Ureda koordinatora, u posebno formiranoj rubrici u kojoj će biti navedene ključne informacije o konsultacijama, te akti Vijeća ministara BiH koji reguliraju proces konsultacija.

(3) Građani mogu u bilo koje vrijeme koordinatoru uputiti pitanja ili primjedbe u pogledu konsultacija s javnošću koje vodi Ured koordinatora.

(4) U zavisnosti od obima konsultacija, koordinator će za svaki pojedinačni akt odrediti dodatne službenike koji će pomoći koordinatoru za javne konsultacije.

(5) Obaveze koordinatora za konsultacije biće utvrđene posebnim aktom, a on je naročito dužan samostalno i/ili u saradnji sa drugim ovlaštenim službenicima:

- a) Brinuti o provedbi Smjernica i Pravila.
- b) Sačiniti spisak zainteresiranih strana za konsultacije odnosno organizacija, grupa i pojedinaca za konsultacije i redovno ga ažurirati,
- c) Sačinjavati spisak akata za konsultacije u skladu sa Pravilima ovim smjernicama,
- d) Pripremati planove konsultacija, koji će uključivati prijedloge učesnika, obima i oblika konsultacija, te vremena i duljine trajanja procesa konsultacija.
- e) Organizirati i realizirati procjenu uticaja propisa za akte koji ispunjavaju kriterije za procjenu uticaja propisa.
- f) Dati podatke za izvještaje o radu Ureda o provednim konsultacijama, te u saradnji sa obrađivačima akta pripremiti izvještaj o provednim konsultacijama za svaki pojedinačni akt koji usvaja Vijeće ministara BiH (Obrazac izvještaja dat je u Aneksu 1 ovih Smjernica).

Član 5. (Obaveze u pogledu provedbe konsultacija)

- (1) Akt na koji se primjenjuju ove Smjernice obavezno se postavlja na web stranicu Ureda koordinatora uz poziv zainteresovanim stranama da dostave pisane komentare u elektronskoj ili drugoj formi koja je propisana ovim Smjernicama.(forma pisanih komentara utvrđena je Aneksom 2 ovih Smjernica)
- (2) Učesnicima konsultacija omogućiti će se da dostavljaju komentare na propis koji je predmet konsultacija putem interneta i to na e-mail adresu koordinadora ili na drugi način propisan ovim Smjernicama.
- (3) Rok za dostavljanje komentara odredit će se za svaki akt pojedinačno, a taj rok ne može biti kraći od 15 dana od dana objave akta na web stranici Ureda koordinatora.
- (4) Ured koordinatora uzeće u obzir svaki komentar koji ima smisao i svrhu i koji konkretno ukazuje na propust ili kvalitetnije rješenje i koji nisu u suprotnosti sa zakonom ili drugim propisom. Komentari koji imaju karakter pravopisne i gramatičke ispravke uzeće se u obzir ako su opravdani.
- (5) Na web stranicu obavezno se postavlja i Izjava o svrsi akta.
- (6) Izjava o svrsi akta pored obrazloženja propisa koje se daje na konsultacije sadrži listu pitanja koja su po mišljenju obrađivača propisa od značaja za propis, a u Izavi o svrsi akta trebaju biti navedene i ciljne grupe na koje se propis naročito odnosi.
- (7) Ured koordinatora će nakon postavljanja nacrta akta na web stranicu mailom ili na drugi način obavijestiti zainteresirane strane (organizacije, grupe i pojedince koji su iskazali interes za učešće u procesu konsultacija) o postavljanju nacrta materijala na web stranicu ili im dostaviti materijal u elektronskoj formi.

Član 6 (Spisak zainteresiranih strana za konsultacije)

- (1) Ured koordinatora će u skladu sa članom 3. Pravila sačiniti i na web stranici objaviti spisak zainteresiranih strana (organizacija, grupa i pojedinaca) koje su zainteresirane za pravne aktivnosti institucije. Spisak će se godišnje ažurirati.
- (2) Na spisak mogu biti dodatno uključene sve organizacije i pojedinci koje podnesu Uedu koordinatora zahtjev za uključenje u pisanoj formi.

(3) Spisak sadrži imena organizacija, grupa i pojedinaca, sa navođenjem oblasti u kojima imaju ekspertizu, prethodnim iskustvom u učešću u konsultacijama, kao i druge potrebne podatke.

Član 7. (Propisi koji podlježe konsultacijama sa javnošću)

- (1) Akti na koje će se primjenjivati ove Smjernice su akti čiji je predlagač Ured koordinatora, a sastavni su dio programa rada Vijeća ministara BiH i upućuju se na usvajanje Vijeću ministara BiH i koji ispunjavaju kriterije navedene u članu 8 ovih Smjernica, te su istovremeno uključeni u godišnji program rada Ureda koordinatora, kao i ostali akti koji ispunjavaju kriterije za provođenje konsultacija u skladu sa Smjernicama i Pravilima.
- (2) Ured koordinatora sačiniti će spisak akata za koje će se provoditi konsultacije po ovim Smjernicama, , i taj popis će biti objavljen na web stranici.
- (3) Spisak će u posebnom odjeljku sadržavati i popis zakona i drugih akata pripremljenih u sklopu projekata finansiranih iz Fonda za reformu javne uprave, a čiji su predlagači druge institucije uprave sa naznakom da konsultacije neće provoditi Ured koordinatora, već da se za eventualne konsultacije zainteresirana strana obrati instituciji koja je predlagač akta.

Član 8. (Kriterij za konsultacije)

- (1) Ured koordinatora će za svaki pojedinačni akt koji priprema provjeriti da li postoji interes javnost u skladu sa članovima 8-14. Pravila.
- (2) Ured koordinatora će prilikom preispitivanja uzeti u obzir i sljedeće kriterije:
  - a) Da li taj akt predstavlja novinu,
  - b) Da li je svrha dokumenta usavršavanje nekog zakona,
  - c) Da li je svrha prilagođavanje tehnološkim promjenama,
  - d) Da li promjene koje se predlažu proizilaze iz sudske odluke kojima je prethodni zakon ili dio zakona stavljen van snage,
  - e) Broj lica u zemlji, regiji ili zajednici na koje utječe promjena,
  - f) Finansijski odraz na zemlju, regiju ili ekonomski sektor
- (3) Na akte koji ne ispunjavaju naprijed navedene kriterije mogu se primijeniti odredbe ovih smjernica ukoliko koordinator za reformu javne uprave procjeni da bi akt trebao proći proces konsultacija.

Član 9. (Učesnici u konsultacijama)

- (1) Ured koordinatora može odlučiti da provede različite nivoje konsultacija sa raznim društvenim grupama, uključujući:
  - a) javnost uopće i organizacije civilnog društva aktivne u oblasti reforme javne uprave ili njenim segmentima.
  - b) predstavnike akademske i istraživačke zajednice, domaće i inostrane iz oblasti obuhvaćenih reformom javne uprave, odnosno predmetom donesenog akta,
  - c) medije,
  - d) vladina tijela, uključujući agencije i druga tijela koja nisu dio strukture za reformu javne uprave
  - e) pravnu zajednicu, uključujući advokate, tužioce, sudije i njihova profesionalna udruženja
  - f) strukovna udruženja, sindikate i druge organizacije čiji je stručnost i djelokrug rada povezan sa predmetom propisa koji se donosi

(2) Koordinator za konsultacije u saradnji sa službenikom/cima zaduženim za obradu materijala dužan je da za svaki pojedinačni akt predloži organizacije, grupe i pojedinaca za konsultacije, vodeći računa i o sljedećem:

- a) Ciljanim grupama kojima trebaju biti adresirana određena pitanja iz akta, posebice onim na koje će određena politika/propis imati direktni uticaj i razlozima zašto te grupe i pojedinci, odnosno organizacije trebaju biti uključeni u konsultacije;
- b) Mogućoj podršci, odnosno protivljenju donošenju određene politike ili propisa, te mogućem velikom uticaju organizacija, grupe i pojedinaca na mišljenje javnosti;
- c) Ciljevima Ureda koordinatora koje želi postići angažiranjem određenih organizacija, grupe i pojedinaca;
- d) Profilu organizacija, grupe i pojedinaca, kao i ekspertskom znanju koje imaju u oblastima obuhvaćenim aktom;
- e) Prethodnoj aktivnosti organizacija, grupe i pojedinaca u donošenju te ili drugih politika o kojima se provode konsultacije, na način da bude osigurana uključenost zainteresovanih strana od kojih se očekuje najbolji doprinos u raspravi.

Član 10.

(Oblici i obim konsultacija)

(1) Koordinator za konsultacije u saradnji sa nadležnim službenikom/cima će za svaki pojedinačni dokument odrediti oblik konsultacija, vodeći računa i o sljedećem:

- a) Najpodesnjem načinu da Ured koordinatora dođe do ciljnih grupa i osigura njihovo maksimalno učešće;
- b) Vremenskom okviru koji Ured koordinatora ima za organizaciju i provedbu konsultacija;
- c) Načinu na koji je najlakše doseći ciljane grupe iz člana 9. Smjernica;
- d) Raspoloživim ljudskim i finansijskim resursima za organizaciju i provedbu konsultacija.

(2) Koordinator za konsultacije u saradnji sa službenikom za odnose s javnošću predložiće rukovodiocu Ured koordinatora jedan ili kombinaciju različitih oblika konsultacija, koje u skladu članom 17. Pravila mogu biti:

- a) obavijest ili objava nacrta akta u štampanim medijima,
- b) informisanje i educiranje o nacrtu propisa u javnoj kampanji i/ili koristeći medijsko posredovanje
- c) obavijesti i objava nacrta akta na Internetu,
- d) direktno dostavljanje nacrta akta organizacijama i pojedincima,
- e) sastanci, okrugli stolovi ili fokus grupe sa odabranim organizacijama i pojedincima,
- f) radne grupe koje uključuju stručnjake i predstavnike organizacija i pojedinaca.

(2) Prilikom utvrđivanja obima konsultacija, koji odgovara konkretnim aktima Ured koordinatora, sukladno članu 18. Pravila, mora uzeti u obzir sljedeće: vremenska ograničenja za usvajanje akata; kapacitet organizacija i pojedinaca za konsultacije i novinu ili složenost predmeta nacrta akta.

Član 11

(Izvori konsultacija)

(1) Ured koordinatora može koristiti sljedeće izvore za konsultacije:

- a) Šira javnost: sve forme medijskog izvještavanja, ankete, istraživanja;
- b) Zainteresovani vanjski posmatrači: web stranica, informativni listovi, bilteni, slanje obavijesti putem elektronske pošte; sastanci, fokus grupe;
- c) Stručnjaci i strukovna udruženja, te vladin sektor: radne grupe ili ekspertni paneli i diskusije, javne rasprave; međuresorni timovi i posebna radna tijela sastavljena od predstavnika vlade i civilnog društva koji rade na osnovu pregovora
- d) Aktivni učesnici, uključujući glavne aktere iz vlade i civilnog društva: interaktivne radionice, radna tijela, radne grupe;

Član 12

(Vrijeme konsultacija)

(1) Ured koordinatora može vršiti konsultacije u bilo kojoj fazi pripreme takvog propisa ili u bilo kojoj fazi izrade propisa, odnosno politika i strategija Ureda koordinatora i to:

- a) u fazi definisanja problema, pitanja ili obima razmatranja;
- b) u fazi odlučivanja koje alternative uzeti u razmatranje ili na koja pitanja staviti težište;
- c) u fazi procjene dobrih i loših strana alternativa ili pristupa;
- d) u fazi odlučivanja o konkretnoj alternativi ili pristupu;
- e) u fazi odlučivanja o načinu primjene strategije ili zakona.

Član 13

(Način prikupljanja i postupanje sa komentarima)

- (1) Zainteresovane strane komentare mogu dostavljati u pisanim (Aneks 2 Smjernica) ili usmenim obliku, s tim da pisani komentari mogu biti dostavljeni u elektronskoj ili u drugoj formi.
- (2) Koordinator za konsultacije dužan je da za svaki pojedinačni akt iz plana propisa namijenjenih za konsultacije, a u saradnji sa drugim odgovornim službenicima predloži oblik i vrstu konsultacija, kao i rok za konsultacije.
- (3) Rok za dostavu komentara u pisanoj formi neće biti u pravilu manji od 15 dana.
- (4) Usmene komentare u slučaju korištenja sastanaka ili okruglih stolova kao oblika konsultacija Ured koordinatora će snimati, a koordinator za konsultacije dužan je nakon završetka sesije sačiniti kratak pisani izvještaj, koji će biti dostavljen učesnicima sastanka/okruglog stola/radionice i koordinatoru za reformu javne uprave.
- (5) Komentari dostavljeni u pisanoj ili u usmenoj formi biće korišteni u pripremi prijedloga propisa i drugih akata za koje je obavljen proces konsultacija.
- (6) Komentari se mogu svrstati u grupe i sažeti u svrhu lakšeg prikupljanja i prezentiranja, ali na način da bude dato dovoljno detalja koji pojašnjavaju pitanja pokrenuta tokom rasprave ili data u formi pisanih komentara.
- (7) Ako komentari upućuju na promjene nacrta ili prijedloga akta, bilo uključivanjem ili neuvažavanjem određenih pojedinosti, to će biti pojašnjeno u izvještaju, a odbijene komentare Ured koordinatora će također pojasniti u izvještajima nakon zaključenja dodatnih konsultacija, te zbirno prikazati u formi koju smatra prikladnom za izjavu iz člana 24. Pravila, namijenjenu za dostavljanje Vijeću ministara BiH uz konačni nacrt akta.
- (8) Izjave o provednim konsultacijama biće objavljene na web stranici Ureda koordinatora, a obrazac izjave je sastavni dio ovih smjernica (obrazac Izjave dat je u Aneksu 1), zajedno sa obrascima za prikupljanje komentara i pripremu izvještaja.

Član 14.

(Budžet za konsultacije)

- (1) Jedinica za materijalno finansijske i opće poslove će u saradnji sa koordinatorom za konsultacije sa javnošću procijeniti finansijski uticaj planiranih konsultacija prilikom pripreme budžeta, te planirati u budžetu novac za ispunjavanje obaveza o konsultacijama.
- (2) Koordinator za konsultacije dužan je na vrijeme izvrši ažuriranje spiska akata za konsultacije i o ažuriranju izvesti Jedinicu za materijalno finansijske i opće poslove, da bi se na vrijeme mogla planirati budžetska izdvajanja za provedbu konsultacija sa zainteresovanom javnošću.

Član 15.

(Procjena uticaja propisa)

Ured koordinatora će prilikom izrade akata obuhvaćenim ovom smjernicama voditi računa o provedbi procjene uticaja.

Član 16.

(e-konsultacije)

Ured koordinatora će nakon stupanja na snagu Smjernica, a najkasnije u roku od dvije godine preispitati mogućnost uvođenja e-konsultacija sa zainteresiranim stranama, nakon procjene potrebe i korisnosti s aspekta učesnika u procesu, obima akata za koji su potrebne konsultacije i finansijskih implikacija.

Član 17
(Stupanje na snagu)

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-2-137-2/15

Datum: 05.01.2016.g.

Koordinator za reformu javne uprave

Dr. Dragan Ćuzulan